UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

His qui ingrediuntur ad appellationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96136

Visual Library

LEgem. Eccleſia cuꝫ principe permutare põt, vt res apud principẽ perpetuo pmaneat, ne veniat ad ꝑuatos. his ĩ futuris caſib⁹ obtinentib. Itẽ eccleſie adinuiceꝫ in perpetuaꝫ emphyteuſim dare poſſunt, excepta maiori eccleſia Cõſtãtinopolitana. hoc dt. ¶ †No.
1 ex hac. l. ꝙ qñ ſit permutatio per principem ita ſit: vt res pmaneat apud eũ, ita ꝙ nõ veniat ad priuatos. ¶ †Secundo not. ꝙ
2 id, qḋ non poſſum per me, non poſſum per alium de quo p Dyn. ⁊ Joan. And. in c. poteſt quis, de reg. iur. lib. vj. Et primum no.
3 †facit ad queſtio. ſm Jaco. de Bel. ſtatutum eſt in ciuitate Bononie, ꝙ magnates non poſſint cedere actiones contra populares, modo quidã ex magnatibus ceſſit Mutinenſi, qui non erat de populo Bonon. idem Mutinenſis ceſſit cuidã Bononie. an pſumatur fraus: dt ipſe ꝙ iſte tex. in prin. vcꝫ in verſi. quicunque, ⁊ infra verſi. omnibus eſt arg. q non. Aſt idem. j. vt ſpõ. lar. ꝯ. pe. In contrarium facit tex. in verſi. de ceteroautem. Et modo. ſ. dictũ eſt. Sed dicit Jacob. de Belu. quod ſi lex prohibet omnino, ⁊ generaliter, ⁊ per omnem viã, tunc fraus preſumitur vt. ſ. de non alien. ꝯ. nos igitur in ſi. C. de na. lib. l. j. ſ. de nupt. ꝯ. de augmentis. alias non preſumitur fraus, niſi probetur. vt l. ſi ſeru⁹ eius. ff de acquir. heredi. ⁊ l. cũ aũt. ꝯ. fin. ff. de edi. edic. ⁊ ff. ö bis q b. vt indig. l. j. in pn. ⁊. de ritu nu. l. pe. cũ ſi. Quero, vbi permutatur res cũ principe. ⁊ princeps cum priuato contra huius. ꝯ. authoritatẽ an ecc̃ia poterit ppria authoritate rẽ apphendere. Et gl. ponit duas opi. ⁊ tene primam quod ſic. Sed veritas eſt ꝯriũ ⁊ ita tenet Jac. de Belui. Debet enim res in iudicio vendicari, vel alio modo peti, vt probaẗ ibi, in perpetuum vendicari, ⁊c. ⁊ habeẗ in. l. iubemus. ꝯ. ſane. C. de ſacroſan. ec. ⁊ j. de alie. ⁊ emphy. ꝯ. ⁊ qm̃. Et no. extra d re perm. c. ſecundo ⁊ c. ſi quis. extra de rebus eccl. non alie. Facit quod habuiſtis in tit. ⁊ gl. ſ. de non eligen. ꝯ. vlt. Et iſta eſt veritas. Non obſt. opi. gloſ.
4 ¶ †Sed ex hac ſua opin. gloſſ. arguit per hunc text. ad queſt. ſi vẽdo tibi rẽ pacto ne alienes, poſſum eã apphẽdere, ſꝫ in hoc nõ inſiſto: q2 nõ eſt verũ. De hoc dic, vt no. in. l. ea. l. C. de conditio. ob cau. ⁊ lege. ſi ita quis. ꝯ. ea. lege. ff. de verbo. obl. ⁊ in l. ſi. C. de
5 re. ecc. nõ aliena. ¶ †Ultimo circa iſtã cõſtitu. in ſi. no tex. ibi decreto quippe, ⁊c. ꝙ in emphyteuſi facta ab eccleſia requiritur decretuꝫ. Idem habes, hic ⁊ in rub. ꝙ no. per id qḋ dixi. ſ. de eccl. reb. immo. non alie. ꝯ. ſinimus alias ſancimus.

Vt ea que vocantur inſinuatiua, &c. Rub.

PLurimas. Inſinuatiua nõ poſſũt exigi a clericis ordinatis ex cept is his qui ſunt ordinati in maiori eccl. qb⁹ ſm conſuetudinem accipere licet pena contrafacientibus imminente. Oppo. ⁊ videtur qḋ indiſtincte licitũ ſit accipere ab ordinarijs in quibuſcunque eccleſiis: vt. j. de ſanctiſ. epiſc. ꝯ. pro cõſuetudinibus. Gl. ponit duas opi. tene ſecundã, ⁊ vide ꝙ no. in. c. ij. ⁊ in. c. cũ in ecc. in gl. extra de ſimo. alias de verbo. ſig. ⁊ vide. j. queſtione. ij. ca. cum epiſcopum.

Vt cleri. qui rece. aliis pro eis ſubrogatis. Rub.

1 Non reſidentes in beneficijs quod beneficio priuantur, ⁊ hoc quando ſine cauſa.
2 Clerici vagabundi an gaudeant priuilegio clericorum.
3 Eccleſiã edificãs, quod habeat ius patronat⁹, ⁊ ius preſentãdi.

PLurimi. Clerici continuã reſidentiam in proprijs eccleſijs facere tenentur nec debent recedere alias alij in eorum locuꝫ ſubrogantur cum eorum emolumentis, ⁊ recedẽtes, ⁊ poſtea remeãtes ſuſcipiendi non ſunt, nec eis emolumenta debent reſtitui. ¶ Jtem patrono cum ſuo ſuperiori preſentare permittitur vt ab eo ordinetur, ⁊ examinari debet prius, vt ſit ille, qui ordinetur, idoneus, ⁊ non aliter. h. d. vſque ad fin. huius. ꝯ. facit extra de appella. ca. per-
1 uenit. †Et ſic vides hic, quod qui in beneficijs nõ reſident debẽt beneficijs priuari, ꝙ intellige quãdo ſine iuſta cauſa. Dic vt habes extra d cle. ñ reſi. c. inter quatuor in ſi. ⁊ pleni⁹ in c. quoniã. ꝯ.
2 ſincro. extra vt lit. non cõteſt. ¶ †Jtem eſt hic argu. circa prin. ꝯ
a clericos vagabundos, [a] vt clericorum priuilegio non gaudeant, arg. l. qui ſub pretextu. C. de ſacroſan. eccle. Jtẽ eſt arg. imo qua ſi expreſſuꝫ, ſm gloſ. contra eccleſias Jtalie, que ſemper habent pauciores canonicos, ⁊ alij canonici vſurpant ea, que debent dare canonicis deficiẽtibus, ⁊ facit pro hoc extra de cõſti. c. cũ M. Ferrarienſis. Ultimo no. in. ꝯ. illud quoque. ꝙ edificãt eccleſiaꝫ
b habet ius patronatus, ⁊ habet ius preſentandi. [b] Facit quod habetur in. c. nobis ex de iure pat. ⁊ de offi. l. c. dilectus, ⁊ de conſe. diſt. id eſt, c. ſi quis baſilicã. ⁊. xvj. q. vij. c. pie mentis. ⁊ per Jnn. extra de reſcrip. c. vigilanti, ⁊ de priuile. c. cum ⁊ plantare.

ADDITIONES.

a Contra clericos vagabundos. Adde aliquid de hoc p An. Corſe. ſingula. ſuis in verſi. vagabundus quod incip. ſi clericus vagabundus.

b ¶ Preſentandi. Adde Abb. Sic. in. c. audientiam el. ſecundo de eccl. edi. verſi. ſed dubitatur. viij. q. vbi ſing. adde gl. no. xij. q. ſecunda. c. apoſtolicus quem Abb. allegat.

De iis qui ingrediuntur ad appellandum. Rub.

1 Fatalia duo in cauſa appellationis hodie ex cauſa cõſtituuntur. ⁊ nu. 6.
2 In cauſa appellationis proceditur parte abſente, ⁊ lit. nõ cõteſt. quãdo altera pars eſt abſens, alias nõ ⁊ nu. 10. ⁊ quãdo requiritur citatio. ⁊ nu. 3.
3 Jnopia dicitur iuſtum impedimentum dandi fatalia in appellationibus.
4 Jnopia an dicatur iuſtum impedimentũ litis non proſequende in cauſa appellationis.
Jntemperies aeris, an dicaẗ iuſtũ impedimẽtũ non proſequende cauſe appellatio.
5 Juſtũ impedimentũ cauſe appellationis non proſequende, q videtur ſi appellãs ſine dedecore abſque ſui culpa nõ poſſit in publico comparere.
6 Uictor põt appellatore non comparẽte in vltimo menſe inſtãtie cõparere ⁊ petere cãe expeditionẽ, ⁊ cã examinata appellantem in expenſis condemnare, ⁊ vide. nu. 11.
7 Sentẽtia lata in principali, biennio data ad appellationẽ proſequendam elapſo remanet firma.
8 Uictor, q probauit in cauſa principali ꝙ probare dꝫ in cã appellationis, qualiter hoc procedit, ⁊ nu. 19.
9 Appellanti olim plura tempora ſtatuebantur.
10 Litis cõteſtatio, ⁊ libellus in cauſa appellationis ꝙ requiratur, quando vtraque pars eſt preſens.
12 Appellatus an poſſit vltimo menſe primi anni cõparere, ⁊ petere cauſe examinationem.
14 Appellãti, q proſecut⁹ eſt cãꝫ appellationis, ⁊ ipſam ad finem non perducit, ⁊ dicit ſe impeditũ temporis breuitate, licet alter non probet an detur reſtitutio.
15 Appellanti qui ſtetit per biennium ꝙ nõ fuit cãꝫ proſecutus, ⁊ habuit iſtum impedimentuꝫ, an cõpetat reſtitutio ex clauſula generali.
16 Appellãti impedito proſequi cãꝫ appellationis reſtituitur tantum tempus, quantum impedimentum durauit.
17 Jmpedito per vnam diem, an detur annus integer, remiſſiue.
18 Lex noua quando trahatur ad preterita, pendentia tamen per appellationem remiſſiue.
20 Tempus anni vel biennium ꝙ datur ad proſequendã appelationem an poſſit per iudicem moderari remiſſiue.
21 Tempus primi anni ad proſenquendam apppellationem quãdo incipiat currere. remiſſiue.
22 Ex ſtipulatione iudicis quod queritur parti.

VOlubile. Appellanti ad appellationeꝫ exercendam ſtatuitur ann⁹, ⁊ ex cauſa bienniũ. ¶ Jtem appellatore in biẽnio cãm delinquente conceditur victori, cum vnus menſis ſupereſt cãꝫ proſequi, vt ſententia firmetur aut infirmeẗ, in vtroqꝫ caſu appellatorem in expenſis cõdẽnãdo, neutro autem proſequente, ſententia remanet firma, his obtinentib⁹ in cauſis futuris ac etiã pendentibus
1 nondũ finitis. hoc dicit. No. †ex iſta conſtitutione ꝙ appellanti hodie ſtatuuntur tãtum duo fatalia, ſcilicet ann⁹, ⁊ ex cauſa bie-
2 nium. ¶ †Secundo nota ꝙ in cauſa appellationis proceditur
3 etiã altera parte abſente, ⁊ lite non conteſta. ¶ †Tertio not. in verſ. ſed plurimi. qḋ inter alia impedimenta hic enumerata dicitur eſſe iuſtũ impedimentum inopia: vt pro hoc detur ſecundus annus. ⁊ hunc tex. alleg. Jnn. in. c. ex ratione. extra, de appella.
4 facit in argum. l. j. ꝯ. vltimo. ff. de col. bo. †ſic forte poſſet dici qḋ eſſet iuſtum impedimentum litis nõ proſequende in cauſa ap-
a pellationis ¶ Jtem intemperies aeris [b] eſt iuſta cauſa non mo-
a rãdi in certo loco vt no. in. c. ad ſupplicationẽ extra de renun. ⁊ no. xxiij. diſt. c. cõmunis fili⁹. Ad quod facit ꝙ tangit gl. de conſe. diſtin. j. c. ſi etiam. quod forte procederet, niſi appellãs fuerit in culpa impetrandi iudicẽ, in cauſa appellationis in loco pre-

5 dicto.l.ſi is a q in fi.ff.vt in poſ.le.†poſſet etiã forte dici tũc iuſtũ
impedimentum,ſi ex aliqua cauſa ſuperueniente ſine delicto ap-
pellãtis ipſe appellãs ſine dedecore in publico cõparere nõ poſ-
6 ſet,arg.j.eod.§.j.⁊ qđ ibi no.¶†Quarto no.in verſ.quia enim.
qđ in cauſa appellationis victor appellatore abſente poteſt vl-
timo menſe cõparere,⁊ facere cauſam examinare.⁊ ſiue vincat,
ſiue nõ apellator cõtumax cõdemnetur in expenſis poſt ingreſ-
7 ſum appell.¶†Quito no.qđ elapſo biennio ſñia remanet firma.
concor.l.iij.in fi.eodem tit.¶Sexto not.in.§.illud quoque.qđ
lex noua trahitur ad facta preterita pendentia per appellationẽ.
8 ¶†Ultimo no.in fi.dicti.§.illud.quod victor qui probauit in
cã principali,dʒ probare in cauſa appellationis.Oppo.ad pri-
mũ no.⁊ videtur qđ appellanti ſtatuuntur plura fatalia:vt l.ij.⁊
9 l.fi.in prin.⁊.§.j.C.de temp.appel.¶†Sol.olim ſtatuebãt plu-
ra tẽpora appellãti quemadmodum ſtatuebatur ad appellatio-
nem producendã:vt patet.ſ.l.in offerendis.C.de appel.⁊ l.cum
anteriorib⁹.§.in his.C.de temp.appel.quemadmodũ ſtatuebã-
tur ad initiandũ proceſſum ſuper appellatione:vt.d.l.ij.⁊ l.fina.
in prin.C.de temp.appel.hodie vero ſtatuitur annus,⁊ ex cauſa
bienniũ ad appellationem producendã,⁊ ad initiandum proceſ-
ſum ſuper appellatiõe ⁊ finiendũ, vt hac auth.circa qđ vide qđ
no.in auth.ei q in ij.q.C.eodem tit.de temp.appella.¶Secun-
do opp.ad ſecundum not ⁊ videtur,qđ in cauſa appellatiõis lis
debeat conteſtari,⁊ libellus offerri vt in.ij.q.vj.c.ſi autem.§.⁊ ſi
10 qui in quacunqʒ ibi no.† Sol.Qñque vtraqʒ pars eſt preſens,⁊
tunc debet lis conteſtari,⁊ libellus offerri.⁊ ita loquitur lex cõ-
traria.⁊.gl.Quãdoqʒ altera pars eſt abſens,⁊ tunc põt procedi
lite non cõteſtata ⁊ ita loquitur hic.⁊ in.l.fi.§.illud.C.de tempo.
appel.⁊ in c.ꝑ tuas ex̃ de appel.Iſtã ſol.⁊ iſtam opi.ponit gloſſ.
in c.Rayna.extra de teſt.ſuper ver.conteſtata.⁊ tangit glo.in c.
interpoſita extra de appel.Uenio ad quartum not.hic dicitur ꝙ
appellatore ceſſante appellatus poteſt cauſam facere examinari i
11 vltimo menſe bienniј.¶†Quero an in vltimo mẽſe biẽnij poſſit
appellatus petere cãm examinari.Hic vt no.Inno.in.c.Abba-
te.ſuper verb.terminũ.ex̃ de appel.⁊ in c.ſepe ſuper verſi.perẽ-
12 ptorie.eo.tit.† Sed fortius quero,an vltimo menſe primi anni
poterit appellatus cõparere,⁊ petere cãm examinari,⁊ videtur
hic caſus ꝙ non,in verſi.qr enim.Inn.in c.ex ratione.in gl. ma-
gna extra de appel.videtur inclinare ꝙ poſſit,lʒ tex.hic in verſi.
qr enim videat cõtradicere,ſed ratione huius.§.dicit ipſe ſe nõ
videre,imo plus dicit ipſe,ꝙ videtur ex quo appellãs fecit cita-
ri appellatũ,ẽt ſi iſta citatio emanauerit.in pñc.primi anni ſta-
tim appellat⁹ poterit petere cõfirmationẽ ſue ſentẽtie,⁊ ꝓcedere
in cauſa etiã nõ expectato fine primi anni:vt in auth.qui ſemel.
C.quomodo ⁊ quãdo iud.⁊ eſt caſus etiã in cã appellationis in.
l.fi.§.illud.C.de temp.appel.licet multum faciat in contrarium
hic tex.j.eo.qui dicit,quod ſi appellans decernit cauſam etiam
in medijs certamiminibus,tñ expectatur finis biennij,vcʒ vnus
menſis ante finem biennij.Ponit etiã Inn.aliam opinionem ſʒ
quoſdam,⁊ in authen.qui ſemel reſpondet,quod loquitur in cau
ſa principali,ſed hic tex.loquitur in cauſa appellationis. Ad l.
fi.§.illud non reſpondet Iac.de Belu.hic dicit,aut appellãs eſt
abſens in primo anno,⁊ tunc ſtatim cum appellatus facit citare
appellãtẽ poterit appellationem proſequi:vt.d.§.fi.Aut eſt ab-
ſens in ſecundo anno,⁊ tunc non poteſt appellationẽ proſequi,
niſi circa finem biennij,vcʒ vltimo menſe biennij, vt hic. Ratio
differẽtie,dicit ipſe,eſt qr cum appellans ſe abſentat,⁊ eſt contu
max in primo anno,preſumitur negligẽs:vt hac conſtitutiõe.§.
hoc nos.⁊.§.ſeq.⁊ ideo victori appellato ſubuenitur:vt ſtatiʒ ꝓ
ſequi poſſit,cũ appellãs eſt cõtumax,ſed quando appellans ab-
ſentat ſe in ſcđo anno,⁊ ſic fuit diligẽs in primo anno, alias non
habuiſſet ſm annum licet ſe abſentet in ſecundo preſumitur ad-
huc eſſe diligens cum fuerit diligens in j.⁊ ideo ſpectatur vſque
ad vltimum menſem biennij,argu.l.eum qui.l,qui contra.C.de
inoffi.teſt.Et iſta opinio,videtur mihi vera,ſed quidã doctor in
auth.ei qui me audiente dicebat aut appellatus vult venire ad
proſequendũ appellationẽ appellãte nõ requiſito,ſi fuerit in cu-
ria ad q̃ appellãs eſt,⁊ tunc nõ poteſt venire ad proſequendum,
c niſi circa fi.vt hoc verſi.qr enim,⁊ in auth.appellatore C.de tẽ-
po.appel.hinc ſumpta,aut vult venire ad proſequendum appel
lato citato perſonaliter:vel ad domũ,vt veniat ad proſequendũ
in cauſa,⁊ tunc non poteſt appellatus incontinenti proſequi in
13 d.l.fi.§.illud.¶†Sʒ ꝯ iſtud dictum videtur quod appellat⁹ nũ-
q̃ poteſt procedere in cauſa appellatore abſente niſi faciat cita
ri appellatorem vt in c.per tuas,in fi.⁊ ibi per Innoce.extra de
appel.⁊ ibi no.etiã Inno.in c.ſepe ſuper verſi.peremptorie.eo.
titu.⁊ vide etiam quod no.gloſſ.B.Sed dices tu intelligam il-
lud dictum Inn.quod appellans abſens debet citari:vbi appel
latus vult venire ad proſequendũ ante finem biennij.ſicut ſupra
dixi.Sed ad hoc reſpõdeo:quia etiã in fine biennij ſi appellatus
vult proſequi dʒ appellantẽ citare,vt patet in tex.verſi.quia enĩ
ibi,⁊ querere deſertorẽ,⁊c dʒ enim appellatus appellãtem per-
quirere,quod per inquiſitiõem poteſt fieri.Sed potes tu dicere
poterit pergrere ſi erat iniuria,in qua litigatur nõ autem faciet
eum citari.ſed quod hoc ſit verũ in caſu huius.§.vbi appellat⁹
vult ꝓſequi circa finẽ biennij,ꝙ debeat appellatus facere citari
appellãtem tenet gl.ij.q.vj.c.ei qui.§.appellatore ceſſante.Un-
de predicta diſtinctio non videtur mihi vera:qr mihi placet ſolu
14 tio domini.Iac.†Quero appellãs proſecutus eſt cauſam,⁊ ad
finem ipſaʒ nõ perduxit,⁊ dicit ſe impeditũ temporis breuitate
nec aliter probat,an ei dabitur reſtitutio:dicit do.Iac.quod nõ
qr impedimentuʒ dʒ eſſe ineuitabile,⁊ inexorabile,vt hac conſti-
tu.§.hoc nos,⁊.§.ſed plurimi.§.qm̃ enim,⁊.l.fi.§.illud C.de tẽ-
pore appel.⁊.j.vt ſponſa larg.§.hec quoque.ſed de hac queſtiõe
eſt caſus expreſſus qđ iſtud impedimentum debet probari in c.
conſtitu.extra,de appella.quod tenet Inno.in.c.cum ſit Roma-
15 na extra eodem tit.⁊ ibi per gl.†ſed quero,quis ſtetit per bien-
nium ꝙ non fuit cauſam proſequutus ⁊ habuit iuſtum impedi-
mentũ,an reſtituetur ex clauſula generali:Dic vt no.in gl.in au
th.ei qui.C.de temp.appel.ſed alia gl.§.quia enim,j.eodeʒ que
incipit,eſt ergo voluntatis,dicit quod eſt tutus ipſo iure.¶Sed
dic aut appellans eſt impeditus in biennio proponendo impedi
mentum contingens in ſua perſona,⁊ tunc competit ſibi reſtitu-
tio,vt in.j.gl.aut eſt impeditus per iudicem:vel principalẽ,⁊ tũc
eſt tutus ipſo iure,⁊ ita loquitur alia gl.aut eſt impeditus per a
lium,⁊ tũc datur actio de dolo,⁊ in ſubſidiũ reſtitutio illo impe-
diente nõ exiſtente ſoluendo,vt đt gl.in ca.ex ratione extra đ ap
pel.⁊ ibi per Inn.⁊ ad hoc quando ſtat per iudicem:vel princi-
16 palẽ qđ iuris ſit:facit quod dixi.ſ.de appel.§.j.¶†Quero in
caſu quo dixi tp̃s currere,ſed dari reſtitutionem,an ſi fuit impe-
ditus qñcunque tempore biennij dabitur annus integer gloſſ.in
auth.ſi appellatione.C.de tempo.appella.innuit qđ ſic,ſed Iac.
But.dicit illud eſſe verum,ſi in totum fuit iuſte impedit⁹,alias
non reſtituitur ſibi,niſi tantũ tp̃s quantum durauit impedimen
d tum.arg.l.ab hoſtibus,§.ſed qđ ſimpliciter,ff.ex quib.cau.ma.
l.ſed ⁊ ſi per pretorem.§.quoties,⁊.l.nec nõ§.ſi quis ſepius eod.
tit.Iſtã etiã opin.tenet Iac.de Bel.⁊ Inn.in.c.ex ratione in fi.
vbi etiã ipſe dicit,quid iuris ſit ſi ipſe appellatus fuit impedit⁹
17 primo anno,vno die tamen iuſto impedimento.¶†Quero,po-
ne per vnã diẽ quis fuit tantũ negligens,ſed alijs tẽporibus fuit
diligens,an alius annus dʒ ei dari ipſo iure:Dic vt doc.i.d.aut.
18 ei qui in tertia queſtione,⁊ hoc tangit Iac.de Belu.†Uenio ad
quintum no.⁊ oppo.⁊ videtur,qđ lex noua non trahatur ad facta
preterita pendentia per appellationem,etiã ſi hoc expreſſe dica
tur in l.noua.j.vt cum de appel.cog.circa prin. Solue vt ibi di-
19 cam.†Uenio ad certũ not,⁊ hic videtur caſus in.§.illud in fi.ꝙ
victos debeat probare in cauſa appellationis non aũt appellãs
⁊ ad hoc a.le.hunc tex.C.de appel.l.hi.q ad ciuilia.In cõtrariũ
qr lex dicit,qđ pro ſententia preſumitur,vt no.in.l.non videtur.
§.qui iuſſu.ff.de reg.iur.in.l.Herennius.§.Laia.ff.de euic.in.l.
iniuriarũ.§.j.ff.de iniu.probatur etiã in.c.in preſenti extra đ re
nun.circa qđ di,Qñque queritur,an gs debeat probare appella
tionem recte interpoſitã eſſe,⁊ congruo loco,⁊ tempore ⁊ apoſti
los petitos,⁊ ſimilia ꝓbare,⁊ tũc appellãs debet hoc probare:
vt probatur in l.litigatoribus.C.de appel.⁊ l.quoniã:⁊.l.eos in
prin.⁊.§pe.Quandoque queritur quis debet probare de inſtã-
tia cauſe,⁊ tunc ſi altera pars proſequitur appellationem altera
parte exiſtente cõtumace,⁊ tunc incumbit onus probandi ei,qui
appellationem proſequitur,qñque vtraque pars proſequitur,⁊
tũc aut loquimur de probatione,q̃ fit per moduʒ abnegationis,
puta qr dico ſententiã latã me non citato,vel nõ precedente cauſe
cognitiõe,⁊ volo probare per productionem actoꝝ,inter q̃ non
apparet citatio,⁊ teſtes ad probãdum,⁊ ſimilia argum.l.vltima
C.de re.cre.⁊ iſto reſpectu ei qui appellat incumbit ꝓbatio,⁊ iu-
dex habet iſta acta inſpicere,vt l.ne cãs.C.de appel.⁊ l.is apud
quem de eden.Aut loquimur de probatione q̃ fit directe per te-
ſtes,⁊ inſtrumenta,⁊ tunc ille hʒ probare in cauſa appellationis,
cui incumbit onus probandi in j.vt l.hi qui,⁊ l.eos.§.j.de temp.
appel.l.per hanc.Interpoſita enim appellatione remanet oĩa
in eo ſtatu,in quo erant ante latam ſententiam:vt.l.appell.C.de
appella.⁊ vide quod no.in glo.in capitulo in preſentia.extra de
renun.vide etiam circa hoc not.Inno.in.capi.cum in iure.extra
de offic delega.in c.cum bone extra de elec.⁊ vide quod not in.c.
qm̃ cõtra falſam extra de prob.⁊ quod not.docto.in auth.ei qui,
⁊ i l.per hãc.C.de temp.appel.in.q.v.⁊ ꝙ no.Spe.in ti.de ſenĩa.
20 §.vt autem verſi.vbi autem.Quero † an illud tempus anni vel
biennij,iudex poſſit arctare,vel moderare.Gl.in aut.offeratur
e de lit.conte.tʒ ꝙ non.⁊ doc.in d.auth.ei q.ein fi.de qua queſtio-
ne dic vt habes in tex.⁊ gl.in c.cum ſit Romana.extra de appel.
¶Ultimo,quia tractatur de expenſis que fiunt in cauſa appella
tionis

tionis.⁊ ideo circa tales expēſas vide ꝙ no.Jn.in c.ſepe extra ꝺ
2 appel.¶ †Quero a q̄ tēpoꝛe incipiat currere pꝛimus annus ad
appellationem exercendā gl.foꝛmat iſtā.q.in l.fin.§ illud.C.de
temp.appellationū,⁊ doc.in d.auc.ei qui in.j.q.de hoc dicā.j.ꝺ
iud.§.audient.verſi.appellationes vnū tamen caſum reperio qꝺ
tēpus appellatiōis interponēde,⁊ tēpus appellationis exercēde
2 eodē modo currit,no.in l.j.C.de tep.ap.¶ †Ultimo circa pꝛi.
huius conſt.no.gl.per vnā partem ex qua habes ꝙ ex ſtipulatio
ne iudicis acquiritur parti.Jdem habes in auc.generaliter.C.
de epiſ.⁊ cle.in auth.matri.⁊ auie.C.quādo mu.tu.offi.fun.pōt,
⁊ in auth.libel.C.de lit.conte.cum ſi.

ADDITIONES.

a ¶Appellationis.Adde Baldum in l.ij.§.ſi quid in iudicio.ff.
ſi quis cau.vbi refert Gulielm.de Cug.eualiſſe quendā pauperē
a furcis qui cum appellaſſet, pꝛopter paupertatem non potuit
proſequi appellationem.⁊ adde domi.Alexa.de Jmol in d.§.ſi
quis in l.ſi pꝛocuratoꝛē.§.ſi ignoꝛātes.ff.manda.⁊ Panoꝛmi.
in d.c.ex ratione.iiij.col.in pꝛin.⁊ Lud in l.ſi vero.§.de viro ſo-
luto matrimonio in verſi.fallit pꝛopter paupertatem. Et adde
Baldum in lege acceptam.C.de vſu.⁊ Feli.in dicto c.ex ratio-
ne in pꝛin.

¶Aeris.An ⁊ quando aeris intemperies excuſet:vide Fely.in
c.accedens el ſecundo columna quarta verſi.ſexta concluſio.vt
lite non conteſtata.

c ¶Alex.Loſ.⁊ in auth.Jn vetuſtis codicibus ita incipit authen.
in nouis vero eſt ſub auth.ei qui.§.appellatoꝛ.Alex.Loſeus.

d ¶Jmpedimentū.Adde Pau.ꝺ Caſtr.in cōſi.xxj.⁊ plenius in
cōſi.xxv.Old.in cōſi.lx.⁊ in cōſi.clvij.⁊ Rn.in cōſi.ccxxx.⁊ An-
ge.in cōſi.ccxiiij.⁊ Ro.de app.lvij.in antiquis ⁊ Ludo.omnino
vbi ſi ita ſtipu.eſſet alias eſt in l.⁊ ideo heſitatur.ff.de verb.obli.
limita vt per domi.Fede.in d.c.ex ratione in fin.pꝛim.colum.
in verſi.limita pꝛimo conſe.vſque ad fin.

e ¶Ei qui.Et ibi vid Bal.⁊ plane no.p do.Fe.in d.c.cū ſit Rom.
alle.in tex.dātē nonnullas no.limitationes,quas ibi per te vide.

1 Cōparatio literarū qn̄ fieri poſſit in pꝛiuatis ſcripturis,e-
tiam ſi pꝛiuata ſcriptura non habeat ſubſcriptionem,triū teſtiū.
2 Cōparatio literarū qn̄ fiat in ſcripturis ſumptis,ex archiuo.
3 Scripture ſumpte ex archiuo publico ꝙ pꝛobent,⁊ eis ſit ſtādū.
4 Comparatio ex quinque generibus ſcripturarū fieri poteſt.

Jllud. Ex documētis publicis ſolis ⁊ nō pꝛiuatis, cōpa-
ratio fieri dꝫ.Fallit in documētis pꝛiuatis,quibus
aduerſarius pꝛo ſe vtitur,⁊ ex documentis q̄ ex archiuo publi-
co pꝛoferūtur,⁊ publice habent teſtimoniū iurando ꝺ calumnia
1 pꝛeſtito.hoc dt.¶ †Opponi.⁊ videtur,ꝙ ex pꝛiuatis documen-
tis ante hāc legē nō potuerit fieri cōparatio:vt l.cōparatiōes, a
verſi.ideoq̄ue.C.de fide inſtrumē.Sol.quandoque queritur an
poſſit quis petere fieri cōparationē ex pꝛiuata ſcriptura,quam
eius aduerſarius pꝛoducit pꝛo ſe.Et dic ꝙ ſic.Caſus eſt hic.Ratio
eſt:qꝛ eius aduerſarius,qui talem pꝛiuatā ſcripturā appꝛobat,
non poteſt eam repꝛobare cōtra ſe ſi ille contra quē pꝛoducitur
vult ex tali pꝛiuata ſcriptura ad ſuā fieri comparationem vt hoc
tex.verſ.neqꝫ enim ⁊ arg.l.ſi quis teſtibus.C.de teſtib.⁊ l.Pom-
ponius.ff.ꝺ neg.geſt.Quādoqꝫ queritur,an quis poſſit petere fieri
comparationem ex pꝛiuata ſcriptura quam aduerſarius nō pꝛo
ducit pꝛo ſe,⁊ tūc dic qꝺ non,niſi habeat triū teſtiū ſubſcriptionē
vt in lege contraria.⁊ ſic hec auth.non coꝛrigit.l.comparari.ſꝫ
in diuerſis caſibus loquitur ⁊ hec eſt veritas,que videtur place
re modernis in l.contraria.Et hoc videtur ſentire glo.ſuper ver
bo ſeqꝫ pꝛiuate,licet non foꝛmet contrarium de l.comparatiōes,
quicquid no.gl.in auth.ad hec.C.de fide.inſtr.dicens.l.compa
ratiōes coꝛrigit.ꝙ eſt falſuꝫ:vt dixi.niſi velis dicere ꝙ in hoc coꝛ
rigitur d.l.comparationes:qꝛ cum generaliter dicit de pꝛiuata
ſcriptura comparationem fieri non poſſe,niſi triū teſtiū habeat
ſubſcriptionem,iſta lex illā reſtringit:qꝛ eſt verum,niſi ſit pꝛiua
ta ſcriptura,qua meus aduerſarius vtitur cōtra me,ex illa enim
non poſſum petere fieri comparationem ad illā quā pꝛoduco.⁊
ideo dixit tex.ibi egere cōpetēti coꝛrectione in l.Op.⁊ videtur,
ꝙ ex pꝛiuata ſcriptura poſſit fieri cōparatio,licet non habeat te
ſtium ſubſcriptionē,⁊ in alio caſu quam in caſu huius,legis vt.j.
de inſtr.cau.l.fi.§.j.⁊ ſecundo,⁊.§.ſed,⁊ ſi quis colum,vj.Solu.
Aut queris de pꝛiuata ſcriptura ex qua petis cōparationē fieri,
tunc dic vt ſ.dixi.Aut petis de pꝛiuata ſcriptura ad quam pe
tatur fieri cōparatio,licet non habeat teſtium ſubſcriptionem.⁊
dic vt in iuribus cōtrarijs,⁊ circa hoc vide gl.in d.l.cōparatiōes.
¶ †Tertio oppo.⁊ videtur.ꝙ hic.§.nil.addat ad caſum dicte.l.
cōparationes in eo ꝙ hic dicit poſſe fieri comparationē ex ſcrip
tura inducta de archiuo publico:quia hoc erat iam introductū
per dictam.verſic etenim aliter,vbi text.dicit ex foꝛenſibus in-
ſtrumentis,poſſe fieri cōparationem.Sol.Jbi loquitur de forē.
inſtrumentis id eſt,de actis coꝛā iudice factis per publicum no-
tarium,ſꝫ hic tex.loquitur de ſcripturis pꝺuctis ꝺ archiuo pu-
blico nō publicatis,nec ſcriptis per publicā perſonā,ſed habuit
teſtē publicū,id eſt officialem,q pꝛeeſt archiuo publico,⁊ hoc vo
luit ſentire gl.ſuper verſi.meus,⁊ ſuper verſi.teſtimonium. Ad
hoc facit ꝙ no.glo.in d.auth.ad hec.C.de fide inſtru.ex.glo.ibi
3 iuncta cū gl.hic poſita ſuper verſi.teſtimoniū.†No.ꝙ ſcripture
pꝛoducte de publico archiuo ſtari debet.lꝫ nō habeat ſolennita-
tem,dum tamen habeat teſtimonium illius officialis,qui pꝛeeſt
4 archiuo publico,⁊ tene mēti.Habes ergo† ex pꝛedictis quinqꝫ
generibus ſcripturarū fieri poſſe cōparationem,vcꝫ ex publicis
inſtrumentis.Jtem ex foꝛenſibus.Jtem ex pꝛiuatis ſcripturis
triū teſtiū ſubſcriptionem habentibus.Jtē ex ſcripturis pꝛodu
ctis de archiuo publico.Jtē ex pꝛiuatis ſcripturis triū teſtium
ſubſcriptionem nō habentibus quibus tamen aduerſarius me9
vtitur contra me.Hoc colligitur ex iſto.§.⁊ ex dicta l.compara-
tiones ⁊ ex his que.ſ.dixi

ADDITIO.

a ¶L.cōparationes.Et ibidem vide ad hoc Pet.de Sum.⁊ Sa
lice.Adde ꝙ ibi poſuit in apoſtil.ad Gul.de Cug.in pꝛin.in ver
ſi.⁊ ex illa ſcriptura facere cōparationem ⁊ dixi,adde in iſtuꝫ in
auth.ſed nouo iure.nu.j.in verſi.cōparatio.⁊ ibi poſui in addi.
ad Bald.num.quarto,verſi.⁊ pꝛo plenioꝛi notitia.verſi.pꝛiua-
ta.C.ſi certum petatur.

1 Jurari de calumnia quoties deleatur in iudicio.
2 Clerici quod iurant de calumnia.
3 Juramentum quod remitti poſſit tacite non expꝛeſſe.
4 Interrogatio ꝙ poſſit fieri in iudicio loco pꝛobationum.
5 Reſpondere poſitionibus quis cogi poteſt iudicis officio.
6 Poſitiones,⁊ articuli iure noſtro introducte ſunt.
7 Interrogatio queſit poſt litē conteſtatā fit per verbū credit, vel
non credit.
8 Jurari de calumnia quod debeat etiam in cauſa appellationis.
Juramentum de calumnia preſtatur,etiā poſt litem conteſtatā.
10 Juramentū de malitia qꝺ differatur poſt iuramentū calumnie.

Quia igitur. Juſiurandū generaliter in iudicio ſe-
mel pꝛeſtari debet,⁊ in eo debet adde
ꝙ nullus in tota lite pꝛobationem exiget,quā non putauerit ne-
1 ceſſariā.h.d.¶ †Opp.hic dicitur,ꝙ tātum ſemel eſt iurādum.
ꝯ imo videtur ꝙ pluries,vt.l.iuſiurādum ⁊ ad pe.§.qui iuſiurā-
dum.⁊.ff.de iureiu.l.qui bona.§.ſi quis ſtipul.de dam.infect.cū
ſi gl.hic ſuper verſi.nequaquā.Sol.Tu dic,aut loquimur in his
q̄ emergunt ex iudicium:vel ante litis conteſtationem,⁊ tūc pōt
ſepius iurare:vt in contrarijs. Aut loquimur in his que emer-
gunt poſt litis cōteſtationē,⁊ tūc pꝛeſtito iſto generali iuramēto
amplius nō iuratur:vt hic.Jſtā ſol.appꝛobat.Dy.in l.§.ſufficit
ff.de adm.tu.que oꝛiginaliter.fuit Azo.in.d.§.pen.⁊ Cy.in au
th.hoc ſacramentū.C.de iura.cal.⁊ eſt vera ſolutio.Preterea.
quantū ad dictū.§.pe.dicit Dy.ꝙ ibi preſtatur iuramentum de
pꝛeſenti ſpecialiter,vnꝺ nō trahitur ad futura:vt l.quoties.§.ſi iuſ-
iurandum.ff.de noxa.Debet ergo iterū pꝛeſtari,vt hic. Aut pꝛe-
ſtatur iuramētū generale,⁊ per verba de futuro,caſu ſemel pre-
ſtitū iuramētū ſuper futuris capitulis non eſt amplius pꝛeſtan-
dum.Circa ꝙ vide no.in.c.literas.ꝺ reſt.ſpol.⁊ extra de reſtit.c.
pꝛeſentiū.⁊ in.c.vltra tertiā.Opp.⁊ videtur,ꝙ etiam hodie plu
ries iuretur,vt.j.de teſtib.§.ſi vero dicatur.Gl.ponit hic tres ſo
lutiōes,⁊ appꝛobat vltimā,ſed declarat ſecundā:qꝛ eſt difficilis.
dic ꝙ hic iurat ſe non petiturū pꝛobatiōes ſuperfluas ab aduer
ſario nō tamē iurat hic ſe nō pꝛobaturū,etiā falſe qꝺ vult pꝛoba-
re quaſi velit gl.dicere ꝙ iurare per hunc tex.nō compꝛehendit
id quod venit in iuramento pꝛeſtito per legem cōtrariā,licet per
iuramentū pꝛeſtitū per.l.C.de iura.calum.illud cōpꝛehēdatur
in eo quod dicit quod debet iurare animo calumniandi liteꝫ nō
mouere.Jmo plus videtur dicere gl.ꝙ nec per illā.l.ij.iurat ſe
nō calūniari,niſi q̄ ad pꝛincipium cauſe:vt ſic poſſit poſtea calū-
niari.vt.l.qui bona.§.ſi quis ſtipulatus.ff.de dāno.infect.meri-
to dꝫ iterū iurare:vt lege contraria.Sed certe illud iuramētum
calumnie introductū per hūc.§.extenditur ad omnia q̄ poſtea in
lite cōtingunt,vt no.in d.c.vltra tertiā extra de teſtib.⁊ in d.c.li
teras ꝺ reſt.ſpol.¶Quare dic ꝙ ibi eſt ſpeciale ꝓpter ſuboꝛna
tionē ⁊ falſitatem euitā dā:vt in d.§.no.Opp.⁊ videtur ꝙ iterū
debet iurare:vt l.cōparationes.C.de fide.inſtr.Dic vt ibi no.p
doct.ſuper quādā gl.⁊.vide glo.in.§.ſi vero moꝛiantur.j.de in-
2 ſtru.cau.⁊ fide.col.vj.¶Querit† gl.an clerici debeant iurare ꝺ
calumnia.Dicit gl.ꝙ nō aleg.quādā cōſti.Sed.de qua dic vt in
glo.quā cōſti.puto eſſe in Longobardia.qꝛ in.x.col.non reperi-
tur.Sed veritas eſt ꝙ clerici iurant de calumnia vt patet.in ca.
pe.⁊ ſi.de iur.calum.li.vj.His expeditis venio ad no.queſtiōes

1 que hic colligũtur. ¶ †Primo hic videtur tex. quod iuramẽtũ.
a calũnie nõ poſſit remitti. quam queſtionẽ mouet gl. in l. ij. §. ſ; q̃r
veremur. C. de iura. calum. vbi tz quod expreſſe remitti non põt
tacite autẽ remitti poſſit. Idẽ no. in d. l. iuſiurandũ. §. qui iuſiu
randũ. Iac. de Bel. tz per hunc tex. ꝙ non poſſit remitti. But.
d̃t qd̃ aut loquimur an poſſit tacite vel expſſẽ remitti, d̃t qd̃ non.
Aut loquimur an poſſit tacite omitti, ⁊ dicit ꝙ ſic. Ita d̃t ipſe in
d. §. ſed q̃r. Et quod poſſit tacite omitti, tz gl. in l. nõ ſolũ. in pꝛin.
ff. de pꝛocu. in gl. que fiunt. ⁊ in l. de pupillo. §. qui opus. ff. de o-
pe. no. nun. ⁊ eſt caſus expꝛeſſus in c. ij. de iura calum. lib. vj. ⁊ vi
4 de quod ibi no. ¶ †Secundo nota tex. ſic. vbi. ⁊c. tz. gl. quod in-
terrogatio fuit facta in locũ. Probat̃ in l. ij. §. qd̃ obſeruari. C. d̃
5 iura. calum. ¶ †Tertio per hunc. §. tz. gl. quod ad reſponſiones
faciẽdas poſitionibus cogat̃ quis iudicis officio. Ita not. C. de
6 cõfeſſio. l. vna in gloſſa. mag. in fine. ⁊ ff. e. l. certũ. §. itẽ. ¶ †Quar
to per hũc. §. tenẽt doc. qd̃ iure noſtro ſint introducte poſitiones
⁊ articuli, vt no. in l. j. in ij. que. de iura. calum. vide extra de cõ-
7 feſ. c. j. in gl. magna. li. vj. ¶ †Quinto per hũc tex. in eo quod di-
cit qd̃ qs dz iurare, qd̃ nõ exiget ꝓbationẽ, quã nõ putauerit ſibi
neceſſariã, dicũt quidã qd̃ interrogatio, que fit poſt litẽ conteſta-
tã, dz fieri ꝑ verbũ credit. ⁊ non credit, quod dic vt not. gl. in l. ij.
8 reſpon. ff. de interrog. actio. ¶ Sexto †ꝑ hunc tex. dicunt quidã,
quod in cã appellationis non eſt iterũ iurãdũ de calũnia ſemel in
cã pꝛincipali iuſto iuramento pꝛeſtito. ⁊ hec fuit opi. Plac. in l.
ij, circa pꝛin. C. de iura cal. ⁊ ff. de dam. infec. l. qui bona. §. ſi quis
ſtipulatus. Sed de hoc eſt caſus in c. ij. de iura. calum. libꝛo. vj.
9 Dicã. j. vt litig. iur. ⁊. in pnc. collati. viij. ⁊ alle. hũc tex. ¶ †Que
ro vos ſcitis qd̃ iuramẽtũ calũnie dz pſtari ſtatim poſt litẽ con-
teſtatã, vt l. ij. circa pꝛin. ⁊ l. pe. C. de iura calum. ⁊ dixi s. qd̃ po-
teſt omitti, pone qd̃ lit. conteſtata ꝓceſſum eſt in cã ⁊ non fuit de
calũnia iuramentũ. poſtmodũ in pꝛoceſſu cãe ex interuallo pars
vult vt iuret de calũnia an poſſit. Doct. formant hanc q. d. l. ij. in
q. vij. videt̃ tenere, quod pars nõ poſſit petere. ſed iudicis officio
p̃t hoc facere, lz nõ ad petitionẽ de qua not. Dy. in d. l. qui bona.
§. ſi quis ſtipulatus. Sz d̃ hac. q. eſt caſus expꝛeſſus in c. j. in pn.
10 de iura. cal. libꝛ. vj. quod tene menti. ¶ †An autẽ iuramento p̃-
ſtito de calũnia iudex poſſit deferre iuramentum de malitia, ca-
ſus eſt in c. j. circa fi. eo. titu.

ADDITIO.

a ¶ Remitti. Ad ꝙ vide Spec. in titu. de iur. cal. §. ij. verſi. ⁊ not.
⁊ §. ſi. ver. quid ſi partes, ⁊ in titu. de li. conte. §. vtrũ. Bal. poſt
gl. in d. §. iuſiuran. alleg. in tex. adde omnino iſtum in d. l. ij. §. ſz
quia vero nu. j. ⁊ qd̃ ibi plene remiſſiue poſui in apoſt. ad ipſum
in verſi. poſſit tacite omitti. C. de iureiur.

Vt in priuatis do. ſacra myſte. non fiant. Rubrica.

1 ☞ Oratoꝛia ꝙ poſſunt haberi in pꝛiuatis domibus.
2 Sacra myſteria qd̃ non debeant in domib⁹ priuatis miniſtrari.
3 Lex vel conſtitutio poſt quantum tempus liget remiſſiue.
4 Campana an licite habeatur in oꝛatoꝛijs pꝛiuatis.

Ex priſcis. Sacra myſteria ꝓhibẽtur celebꝛari domib⁹ ſine licẽ
tia ſuperioꝛis: oꝛatoꝛia vero cã oꝛationis ꝑmitti
tur habere, ⁊ in eis clericos cõuocari pena cõtra
faciẽtibus imminente, his obtinẽtibus in caſib⁹
futuris, ⁊ pendentibus intra tres menſes coꝛre-
1 ctione non interueniente. h. d. ¶ † Nota quod oꝛatoꝛia licet in
2 domibus pꝛiuatis habere. ¶ †Secũdo nota quod in domibus
pꝛiuatis ſacra myſteria non licet miniſtrare. Ad quod facit de
conſe, diſt. j. ⁊ c. j. c. ſicut nõ alie. ⁊ c. vnicuique. ⁊ ca. ſi quis etiã, ⁊
3 xviij. c. q. ij. qdã. ¶ †Tertio no. in verſi. ſi aũt. ꝙ hec conſtitutio
ligat quem per tres menſes. De quo videlicet poſt quãtum tẽ-
pus liget cõſtitutio, ſeu lex vel ſtatutũ, dicã j. vt facte noue cõſtit.
4 in pꝛin. ¶ †Quero an in his oꝛatoꝛijs liceat habere campanaz:
dic vt habes de pꝛiui. ca. parentibus, ⁊ no. xviij. q. ij. c. quidam.

Vt defuncti ſeu funera eo. &c. Rub.

1 ☞ Seruus an poſſit eſſe miles.
2 Dictio alius implicat, niſi id ꝙ pꝛocedit, ſe non compatiatur cuz
eo cui datur pꝛo relatiuo.
3 Iniurians funera defunctoꝛum qua pena puniatur remiſſiue.
4 Ecleſiaſtica ſepultura ꝙ interdicitur vſurarijs manifeſtis.
5 Pena, de qua, hic ꝙ inferatur ipſo iure.
6 Statutũ imponẽs penam per verba futuri tempoꝛis cuz addi-
tione omnibus modis: vel ſimilibus, intelligitur ipſo iure, nec
ſententia requiratur.
Item ſi apponitur dictio mox. ⁊ dictio omnino.
7 Iniuria facta ſocio meo i itinere, an videat̃ facta mihi ⁊ licite ꝓ-
pulſem.
8 Iniuriam factam pꝛoximo, vel vicino meo, an licet repellam, ⁊
eum defendam remiſſiue.

Qui varietatem. Moꝛtuis ⁊ mo-
ribundis fune-
ribus eoꝛum ac familie, dñi ⁊ rebus eoꝝ credi-
toꝛes iniuriã inferre pꝛohibẽtur abſqꝫ iudiciali
decreto pena ꝯ facientibus imminente. h. d. in
tex. ibi, nullo in cingulo, cõſtituto, id eſt, nullo iu-
1 dice exiſtente. ¶ †Opp. d̃r hic, ⁊ alios ſeruos, ⁊c. ⁊ ſic innuit ꝙ
ſeru⁹ poſſit eſſe miles, q̃r dictio ali⁹, hz implicare: vt l. qdã rele
gat⁹. ff. de reg. iur. Hui⁹ timoꝛe gl. ſuper ver. ali⁹ d̃t, ponit̃ ip̃ꝛo-
2 pꝛie. Ueritas †eſt ꝙ ſcd̃m pꝛopꝛiã ſignificationem, ⁊ regulariter
dictio alius habet implicare fallit illud qñ ꝙ pꝛecedit non ſe cõ-
patitur cum eo cui illud eſt datum pꝛo relatiuo, nã tunc ponitur
a impꝛopꝛie non aũt implicat: vt hic, ⁊ l. nõ ſolum. §. queritur. ff. de
3 pꝛocu. s. de man. pꝛin. §. opz, ⁊ l. in cauſe la. ij. ff. de min. ¶ †Se
cundo extra gl. op. ꝙ faciens iniuriam funeri non puniatur tãta
pena, ⁊ ꝙ actio pꝛocedat: vt. j. vt cum de appel. cog. §. meminim⁹
col. viij ſol. vt ibi no. ⁊ C. de ſepul. vio auth. ſed neque ante. q̃ in-
de ſumitur. Tertio opp. extra gl. hoc dicitur quod non hz ſepul-
tura interdici, nec moleſtia funeri fieri contra, extra de vſu. c. q̃r
4 in oĩbus. e. ti. c. quanq̃ li. vj. †Sol. illud hic dicitur regulariter,
fallit in manifeſtis vſurarijs: vt d̃r in illis iuribus quib. eccleſia-
5 ſtica ſepul. interdicitur. †Querit gl. in caſu legis an faciens in-
iuriã perdat actionẽ ipſo iure. Gl. ſuper verb. modis, d̃t ꝙ licet ex-
6 ponit enim omnib. modis id eſt, ipſo iure. †Ex q̊ no. ꝙ licet lex
vel ſtatutum in pꝛiuatione alicuius iuris vtatur verbo, ꝙ hz tra
ctum de futuro, ſi tñ apponatur modis omnib. vt modis omnib⁹
ob actione cadat: vel pꝛiuetur intelligitur ipſo iure, nõ ꝑ ſenten
tiã: vt hic, ⁊ tene mẽti. Idem vbi apponeret lex verbũ. mox. ⁊ no.
b s. de inceſt. nup. §. j. ᵇ⁊ ibi dixi. ¶ Idẽ ſi apponeretur verbũ o-
c mnino, ᶜvt no. in l. j. §. ſi pecuniã. ff. de p. ¶ † Ultimo hic tex. i §. ſi
7 vero etiã ibi opz eũ, ⁊c. inducitur per Iac. de Belu. ꝙ iniuria fa-
cta meo ſocio in itinere, videatur facta mihi ⁊ ꝙ mihi etiã ꝓpul-
8 ſare liceat. De q̊ vide in l. itẽ apud. §. Comitte. ff. d̃ iniur. ¶ †Se
cũdo facit hic tex. ꝙ iniuriã factã pꝛoximo: vel vicino meo mihi
repellere liceat, ⁊ eum defendere, ⁊ eſt in arg. ij. queſtiõe ſeptima
negligere, de qua queſtione habetur per glo. in l. culpa caret. ff.
de reg. iuris ⁊ per Dy. in c. non eſt ſine culpa de reg. iur. per gl.
in c. quãte de pꝛeſum. extra de ſenten. excomm. ⁊ tãgitur in c. di-
lecto filio eo. ti. li. vj. Uide gl. xxiij. q. iij. c. nõ inferẽda per Guil.
de Cug. l. vt vim. ff. de inſt. ⁊ iur. ꝑ Cy. in l. j. C. vnde vj. Ultimo
ſcias, quod ex hac conſti. ſumitur auth. item qui domum. C. d̃ ſe-
pul viola.

ADDITIONES.

a ¶ §. opoꝛtet. ⁊ ibi vide que in apoſtil. dixi.
b ¶ §. pꝛimo. ⁊ ibi vide Ang. ⁊ adde eum in l. j. C. de pen. iudi. qui
ma. iu. ⁊ in l. ſi quis poſthac. C. de bon. pꝛoſcri. ⁊ Bar. in l. ſi go
maioꝛ. C. de tranſactionibus ⁊ in l. Meuius. §. duobus. vlti. co-
lumna. de l. ij.
c ¶ Uerbũ omnino Adde Fl. in c. ex parte. de offi. deleg. in pꝛinc.
in verſi. capio glo. ⁊ in c. gratum. ⁊ in fi. eo. ti. ⁊ in c. Rodulphus,
de reſcrip. col. vij. verſi. vltimo ⁊ qd̃ ibi dixi in apoſt. ⁊ per Fe. in
c. fraternitatis. de teſtib, in iij. col. ⁊ in c. cum veniſſent eodem ti.
⁊ Dom. Soc. in conſi. cxxj. incip. viſa contingẽtia facti circa pꝛin.
in ij. col. in j. part. char. cxcij.

1 ☞ Iudex oꝛdinari⁹ quãdo poſſit cauſam delegare, ſcilicet eius
cognitionem, ⁊ ſententiam ſibi reſeruare.
2 Delegatus ab oꝛdinario iudicat, niſi oꝛdinarius ſententiam ſibi
reſeruet.
3 Teſtium examinatio quando delegari poteſt, ⁊ committi.

Illud. Iudex oꝛdinari⁹ occupationib⁹ publicis impedi-
tus cãm cõſiliarijs põt delegare, ſententia ſibi ſer-
uata, dummodo ter cãm audiat, ⁊ ſententiã pꝛoferat, ⁊ appella-
tionem interpoſitã ſuſcipiat, iudex aũt appellationis ⁊ delegat⁹
delegare non poteſt pena contra facientibus imminente hoc di
1 cit ſcd̃m gl. Opp. hic dicitur quod †quando cauſa delegatur nõ dz
ferre ſententiam delegatus, ſed ille qui delegat. ſed ꝯ vt l. plz. C.
de peda. in. j. de iudi. §. j. col. vj. Sol. leges contrarie loquuntur
vbi cauſa ſimpliciter delegatur, hic vero oꝛdinarius delegatus,
qui erat impeditus publicis occupationibus, delegauit cauſaz
ſeu cauſe cognitionem, reſeruata ſibi ſententia. ꝙ põt fieri dum
tñ reſeruetur ſibi foꝛma hic tradita ſuper quo vid̃ gloſſam ſuper
verſi. deponãtur. q̃ videtur velle. ꝙ tunc demum iudex oꝛdina-
rius delegatus poſſit ſententiã reſeruare, qñ publicis occupa-
tionibus eſſet impedit⁹, ita qd̃ per ſe non poſſit cauſam audire, ⁊
hoc apparet ex tex. in ver. ſed hoc quidẽ. alias ſi non eſſet occupa
tus, vt dixi non poſſet cauſam delegare, etiã quo ad ſententiã ꝙ
alias